

تجهيز د روزني په پرتله ډېر مهم دي

په گڼون د نورو خپسې غړي هيوادونه په افغان ځواکونو ته تجهیزات برابروي، چې په دوو کې هلې ځلې او زده کونکي شامل دي. د افغان ځواکونو لاسونو او تجهیزاتو تر ټولو مهم دي، چې موږ ته زموږ روزنې او ټولنيز اوونۍ وروسته پکې ۲۰۱۲ کال د جنوري مياشتې په لومړۍ نېټه د افغانستان کې د سوخ ملاتړ په نوم نوي ناموریت پیلوي، چې له مخې به يې ۱۱ ډله ييزې برابروي په افغانستان کې په کېرې او افغان ځواکونو ته به روزنه او مشوره ورکوي. د نورو ملګري استازي وايي، لږ څه پورته نه ده شوي، چې نوي ناموریت به يې څو کاله دوام وکړي. د نورو ملګري استازي وايي، په اسولوکې د نوي ناموریت په بشپړه توګه غړيو ځي دي او په کېدونکي مشوره يې په جګړو کې برخه نه اخلي، خو د ځينو زياتوونو په لاس په افغانستان کې پاتې کېدونکي امریکايي ځواکونه کولای شي، د افغان حکومت په لوسته او مشوره په يو ځي عملياتو کې هم برخه واخلي. د نورو ملګري استازي په داسې حال کې د افغان ځواکونو په تجهیزاتو کوي، چې په دې وروستيو کې د حکومت د وسته والو مخالفينو لښکره زيات شوي او د کور په دفاع والو کوي.

ځای بايد شوي ته
نکړې حرکت کې
و تجهیزاتو دي
و پرتل د نوروونو د
چې يوه اوونۍ
ستان کې د نورو
ستازي مشورتي
ورنه او مشوره
و خبر، چې په
نورې حرکت کې
پر ځای دي «
نه ميليارده ډالره
ه، چې د امریکا

Ketabton.com

۲ وروسته امریکا خپلې سرې عمليات نه شي کولای

د امریکا د دفاع وزارت چارواکو ويلي، چې يوازې هغه طالبان به په ننه کوي، چې دوی او افغان ځواکونو ته کواش وي

له ۲۰۱۲ راپدېته ويلي، له ۲۰۱۲ کال وروسته امریکا په افغانستان کې خپلې سرې عمليات نه شي کولای، ځکه چې د افغان ځواکونو په لاسونو کېرې، د افغان ځواکونو په لوسته امریکايي سرلښکر په جګړه کېرې، چې دوی به مرسته وکړي.

ځواکونه عمليات کوي معني دا چې که له ۲۰۱۲ کال وروسته د بهرنيانو ځواکونه په افغانستان کې هم وي، که چېرې افغان ځواکونه ورته وسواړي، دوی به مرسته وکړي.

روغتيا او ژوند

اوپه اوږه د جراثيمو په وژلو او له منځه وړلو کې دوه شمېره ده او زموږ کې يې پرمختګ د بکتريا او نورو ويريوسونو په مخنيوي کې ډېر اغېزمن دي. که څه هم اوبه له چکن سوپ سره وکارول شي، نو هېڅوکې يې په وړلي اوږه زموږ کې ډېرې خلک د سړي هوا له منځه نه کورنه راوړي او د کور گرمو کولو کې وخت تېروي، چې ورسره د بدن لوندوالي کمېږي او دغه مهال د بدن دفاعي حالت کمزوری کېږي، مګر له دې حالته د ځان ژغورنې لپاره مه دا ده، چې سړي د خپل بدن اوږه پوره وساتي او وخت پر وخت په مناسبه اندازه اوبه وڅښي. خندا شته زړه او جلد خو انسان د ژوند په هر ډگر کې بيا له رسوي او د دې تر څنګ که څوک خدا خپل عادت وگرځوي، نو يوه اصلي کچه يې دا هم ده، چې تر ډېره به له زکامه خوندي وي. د خدا د پورتنو تر څنګ يوه دا ده، چې سړي په خلاصه خوله وځنځلي، نو دې سره د بدن دفاعي نظام خپلې زياتې او د فلو وېرس مخنيوی کوي.

له زکام څخه د ځان ژغورنې مهمې لارې چارې

ورزش وکړي، بلکې په زينو کې کتنه پورته خپل او ځلوبښت فته هم سړي له زکامه وژغوروي. چې الله تعالى د خپل قدرت له مخې شپې اوږدې کړي، نو د خوب پر مهال د انسان بدن د ضايع شويو ځايونو د مرست او بيا سمونې کار پيلوي او د اوسنيو سامونو د خوب په شخړه کې د انسان بدن پورته خپل صحي حالت ته راگرځي او د فلو وېرس، وېرس، او وېرس يې له بدنه وځي او د دې مهال کې ذهني ستړيا او بې خبري د بدن مدافع قوت کمزوری کوي، چې له منځه يې د زکام په کېدون نوري ناروغي هم پرمختګ لري.

ژغورنې شي، رنگ، جنت، په مناسبه اندازه صحي خواړه، چې زکام ولري د فلو وېرس مخنيوی کې ډېر رول لري د دې لپاره به

مخنيوی او لږ پېرولنې لرونکي خواړه استعمال کړي او دې کې تر ټولو اغېزمن او گټور شي زکام دي، چې د فلو وېرس په مخنيوي کې به رول لري.

مستي مو د شکر له ناروغۍ څخه ژغوري

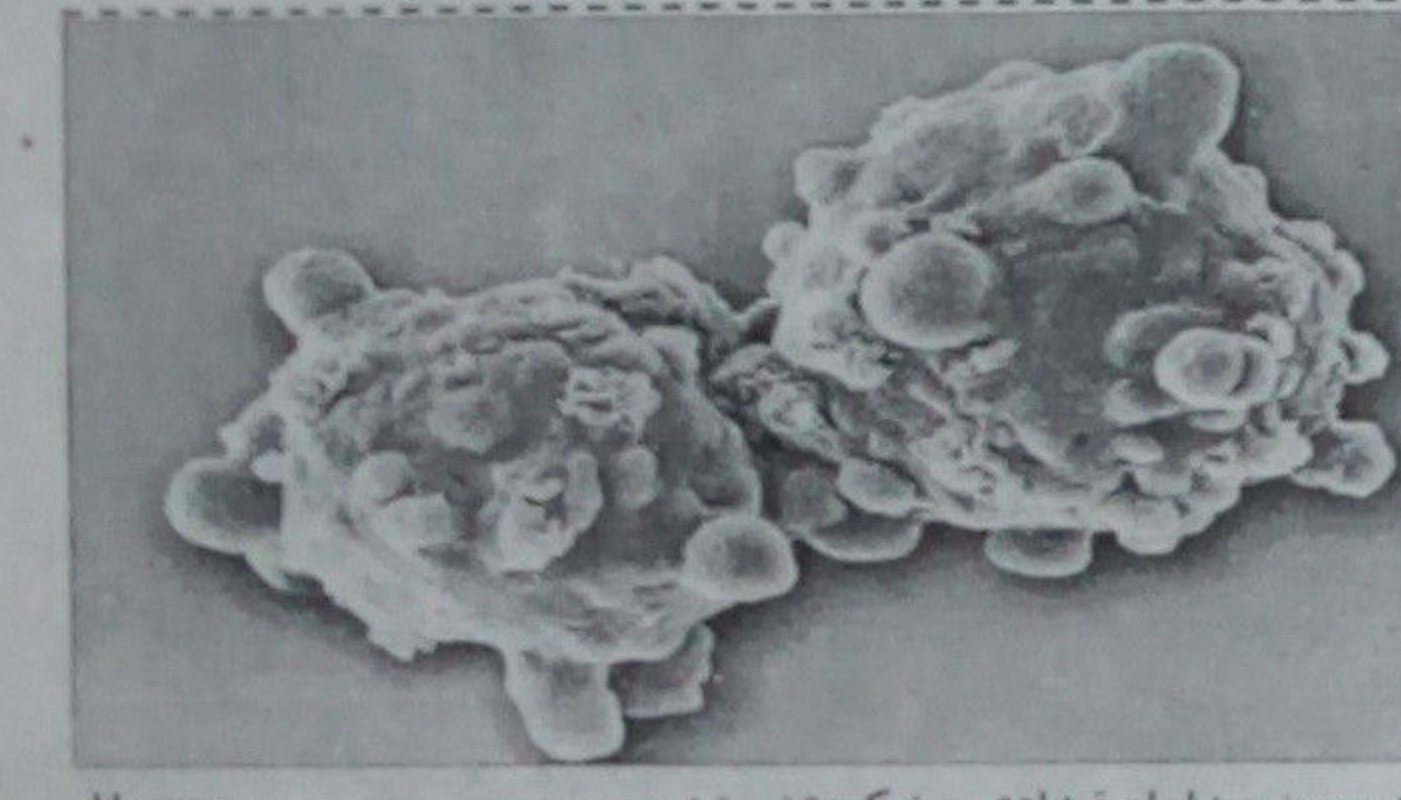
که تاسې په خپل ورځيني ژوند کې معلومې نه استعمالي نو له دې وروسته يې د خپلو غوړو يوه اړينه برخه د واکړنې په هارورډ علمي روغتيا اداره کې شوي دغه نوي څېړنې ثابتې کړې چې د مستو زيات يا ورځني استعمال په انسان د شکر له ناروغۍ څخه په ژغورلو څوړل په زياته اندازه د شکر ناروغۍ

کې ډېره زياته مرسته وکړي، د څېړنې مخپر کمولو لسي سېي که څوک په اساس د ورځني ۲۸ گرامه ماسته غواړي چې له دغې ناروغۍ څخه په څوړل په د شکر ناروغۍ مخپر ۲۰ کم امان وي نو له ۲۸ گرامو څخه هم زياته کړي، څېړنې په اساس د يو لک او نيمه اندازه ماستي بايد استعمال کړي.

نارنجي رنگه خواړه مو له رنډېدو ژغوري

تاسې به اورېدلي وي چې گارډي او نارنج رنگ ته ورته خواړه د سترگو د رنډېدو او باصرې حس له ناروغۍ او کمزورنې ژغوري. دا رنډېدو، څکه چې دغو خواړو کې بيټا کاروټين (Beta-Carotene) مواد چې ويټامين اي (Vitamin A) غونډي دي، وجود لري چې دغو خواړو ته زېر رنگ ورکوي او سترگې او ديدنه يې ډېر گټور دي. خو يوازې بيټا کاروټين د

هورمون بدلولو نډاوي مه کوي څکه چې (Hormone replacement therapy)، د ځانگړو سرطونو خطر زياتوي. خامخا چېلو ماشومانو ته دا واکسينونه ورکړي، هيټاټي بي، د نوډېرو لپاره، اېچ پي وي، پاپيلوما ورس، د سرطان د معاني په پروگرامونو کې برخه واخلي، د کولمو سرطان، نارينه، د سيمي سرطان، ښځې، د زيانناخ يا رحم سرطان، ښځې.

د سرطان د مخنيوي لپاره د روغتيا د نړيوالې ادارې سپارښتنې

- د بدن وزن ته خيال ساتي.
- په ورځني ژوند کې له فزيکي نظره فعال اوسي. هغه وخت کم کړي چې په ناسته يې تېروي، يعنې ډېره ناسته او نه تحرک بد دي.
- صحي خواړه کړي.
- زيات حبوبات، سبزجات او ميوه خوري.
- د زياتي کالوري درلودونکي خواړه کم کړي، لکه هغه خواړه چې زيات خواړه يا غوړ لري.
- پروټين شوي غوښه، سلامي، ساج، مه خوري سره غوښه، د غوښې او پسه، کمه خوري او په خوړو کې د

آيزم ياد اعصابو د ودې ستونزه، ښه والی او مشکلات يې

دادي هغه څوک چې په آيزم اخته وي؛ هاضمه يې خرابه وي او له همدې کبله اندېښنه يې زياته وي ترڅنګ يې له ټولنيز پلوه سرخه وي چې له خلکو سره خبرې وکړي پارکر زيات شمېر څېړونکي دا گومان کوي چې پارکر غواړي بوخه وکړي دکاليفورنيا د ټکنولوژي او ساينس د انستيتوت يو ساينس پوه ساکرز موزمانين وايي هغه خواړه چې

وايي، دده په خوراک کې بدلون دده روغتيا او طبيعت ته انگار ورکوي، د هغه زياتوي، زه فکر کوم اوس يقينا هر وخت ډېره کمه بدخلقي، ډېره کمه سخت مزاجي او خجال کړي، چې له سره ناروغي سره نښه اړيکې لري، چې په ستول له منځه نه سړي له دې وي وروسته لږه احتمال کوي دا هم پيل شوي، چې په ست شويو ناروغي د سرطان ناروغي کمه وي له يوې اوږدې مودې راهيسې په ځانولنځ ټولنيزو کړيو کې به دې خبره يو څه حس روان دی چې د ناروغيو څنګه د دوی د روغتيا لپاره څومره گټوره وي. د دې دود پاتې له اخلاقي پلوه څومره د دود دی دا بحث په خپلو مواردو کې د علمي او روغتيايي پلوه له پلوه نه د سلامت څارنې ته د لاس رسيدو او په خپلو منځني او ټولنيزو کړيو کې يې ترڅه نيوکونونه رپولي دي چې لږ لږه رسونه کوي چې د ختي عمليه اړينه ده چې يو سېځلي يا تضمير شوي چاپيريال کې د دې ټولنيزو دودونو په لاس لږه سره شي.

رترو ديدنه زياتوي، بلکې ډېر نور خواړه هم شته چې ليد مو زياتوي او د باصرې حس له مختلفو ناروغيو ژغوري. لاندې خواړه د سترگو ديدنه لپاره ډېر وځوړي:

- ښې ښايې لرونکي خواړه: شپې ښايې لرونکي خواړه د ليوتين (Lutein) او زيوکسین (Zeaxanthin) غوره سرچينه ده. ياد مواد د سترگې شاتنې برخه کې د داغ پيدا کېدو کوم چې د رنډېدو اصلي لامل دی، مخنيوي کولو سر بېره د سترگو د اوبو ساتنه کوي.
- هډک: د هډکې ژپ هم پر ليوتين او زيوکسین لږ لږو سر بېره ډېره زياته اندازه زمک

بادام له ويټامين اي (Vitamin E) څخه ډک دی ويټامين اي (Vitamin E) هم په سترگو کې د داغ پيدا کېدو او رنډېدو مخه نيسي څېړنو ثابتې کړې ده چې د ورځني يو موني بادام بدن د ويټامين اي اړتيا پوره کوي.

د ماشومانو ختنه (ستول) د ايدز خطر کموي

کس له يوې داسې نځي سره د جسي اړيکو رېمهال چې اېچ آی وي ولري، لږ امکان لري چې په اېچ آی وي ورسره اخته شي ددې

په اېچ آی کې د ناروغيو د مخنيوي او مبارزې يوه مرکز د نارينه وو د جسي ستولو، په اړه يوه لارښود خپور کړی، او له خلکو يې غوښتي، چې تر ۲۵ ورځو پورې خپل نظر وسپي، چې بيا وروسته دغه مرکز د ستولو په اړه خپل وروستی لارښود خپور کړي. دغه ليکل شوي اسنادي لارښود د ستولو د کمولو او زياتولو د علمي شواهدو پر بنسټ چمتو شوي، چې په خلکو کې نوکه د اېچ آی وي ورسره د لږېدو په اړه د مخنيوي په اړه ډېره پاملرنه په کې شوي ده.

د دوو ژبو زده کول روغتيا ته گټه لري

کورياډي د هغه هېواد زده وایي د مغزي فعاليت او روغتيا له اړخه د هغه هېواد د کورني وگړو په پرتله ډېر سالم دي. د دې څېړنې په پايله کې داسې انکسرل شوي چې له دوو ډېرو زده کړو او کارول کېدای شي د مغز په فعاليت له دې امله منفي اغېزه وکړي چې په يو وخت کې بايد ويونکي په خپل مغز کې څو څله د زموږ کوډولونه سره بدل کړي. لږه بدل کړي.

الزېمر په ناروغانو باندې شوي شي چې د دوو ژبو ويونکي وگړي ددې ناروغي په مقابل کې ډېر مقاومت لري. د پورتنيو ډيپورتکو پوهنتون يو اروا پوه ايلس بياستوک وويل که څه هم د زمو زده کړه د انسانانو په عمر پورې لږ تړاو لري خو بيا هم دا څېړنه د هر عمر لرونکي انسان باندې صدق کوي. هېره ده چې له وي چې په دغه څېړنه کې راغلي دي هغه کېوال چې په کور کې مورني او د

د سانس د پرمختګ لپاره د امريکايي ادارې پوهان وايي چې د دوو ژبو زده کولو روغتيا ته گټه لري د دغې ادارې څېړونکي وايي هغه وگړي چې دوي زېږې زده او هغه کاروي د هغو په پرتله چې يوه ژبه يې زده وي د ناروغيو په مقابل کې ډېر مقاومت لري. همدارنگه هغه ماشومان چې دوي زېږې زده وي د هغو په پرتله چې يوه ژبه يې زده وي ډېر فعاله او خپلک دي. دغه څېړنه چې د

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**